

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehac nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De SS. mart. Nazario & Celso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

Panē sancti
iuuenes nō
gustabant,
sed fructibz
duntaxat
arborum
vescebatur.

tempore hīc soli sumus. Ecce autem, frater dilecte, nos tibi confitemur. Spatio sex annorum, vt diximus, in hoc loco degimus. Panem non gustauimus, nec alium cibum sumpsimus, nisi solummodō de fructibus harum arborum. Singulis verō hebdomadis semel tantum nos videmus inuicem. In hoc enim loco inuenimur, & nobis inuicem occurrimus sabbato & sancta Dominica. Post hos autem duos dies vnusquisque nostrum venit in locum proprium, & apud se degit. Ipsi verō rursus fructus attulerunt, & communiter cibum sumpsimus. Cumque postea egressi fuissetus, simul processimus circiter quinque milliaria per solitudinem. Cum autem eis vale dicerem, rogauī eos vt dicerent mihi sua nomina. Et primus quidem dixit, Iohannes: Secundus autem, Andreas: Tertius verō, Heraclambon: Quartus, Theophilus: praeipientes mihi dicere nomina sua fratribus ad suam memoriam. Ego verō eos rogauī, vt mei meminissent.

Cap. 16

Cum autem ab eis discessissem, & non viderem eos amplius, ambulauī tristis, recordans & ea admirans, quae vidi meis oculis. Rursus verō apud me magnam capiebam latitiam, admirans & recordans earum, quas consecutus fui, benedictionum à sanctis Eremitis & sancto Angelo. Cum autē venissem in Aegyptum itinere trium dierum, inter ambulandum inueni duos fratres Deum timentes. Apud ipsos autem quieui ad decem dies, annuncians eis illa, quae vidi, & ea, quae ego illis narraui, ea diligenter conscripserunt, & celeriter currentes, obiēerunt totam Scitem, ferentes librum, quem conscripserunt ex mea narratione. Et postquam ea legissent sanctis patribus, acceperunt eum in ecclesiam, quem quidem illic reliquerunt ad lucrum & latitiam ijs, qui credūt & ea audiunt. Nam qua hora voluerint haec meditari, magis benedicunt Deum & sanctos eius, pleni letitia & exultatione, cum hi sermones sint pleni contemplatione, quae ego minimus seruus Paphnutius, Dei prouidentia dignatus sum assequi. Sit autē gratia & pax Domini nostri Iesu Christi nobiscum, intercessionibus sanctorum patrum, qui ei placuerunt, nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Habetur in
sine sermo.
num eius,
super in lu
cem edita
ex bibliothe
ca Clunia.
censi.
Lunij 12.

VITA SANCTORVM MARTYRVN NAZARII ET CELSI, PER D. AMBROSIVM EPISCOPVM *Mediolanensem scripta.*

Nota p'ficio
rum Chri
stianorum
erga factas
reliquias de
uotionem.

PRIA MSI martyribus regionis extraneae pia votorum debita redderemus, proprijs consulere vtilitatibus & cōmodis probaremur. Nostros enim eos fides faceret, & re motis quamlibet finibus, sperata nobis patrocinia conrogarent. studiorum siquidem sunt huiusmodi suffragia, non locorum. P'roinde apud domesticos Dei tantum intercessionis promerueris, quantum venerationis impēderis. Oportet itaque vt alienos potius nobis deuotio religioſa conciliet, quam fortē proprios à nobis negligentia irreligiosi temporis alienet. Agnoscamus, charissimi, circa ecclesiam nostram vberiores diuinorum munerum largitatem. Exultant felices singularum vrbium populi, si vnus saltem martyris reliquijs muniantur. Ecce nos populos martyrum possidemus. Gaudeat terra nostra nutrix caelestium militum, & tantarum parens fecunda virtutum. Rectē itaque & ex debito à filijs parentis ecclesiae horum beatorum martyrum celebrantur insignia. Qui illuminantes virtute fidei suae innumerabiles populos, soli quidem illatam sibi sensere mortem, sed non soli mortis suae beneficia possederunt. Immensa enim Dei nostri pietas multiplex ad bonitatem, & artifex ad salutem, proponens arduam virtutum palmam, raro appetitore preciosam, in paucorum triumphis, plurimorum commodis prospicit. Illorum siquidem merita, nostra vult esse suffragia. Simulque dum nobis fidem veram duro martyrij agone commendat, affiliationem praecedentium, instructionem efficit posterorum.

Quanta

Quanta est circa nos Dei nostri sollicitudo? Illos examinat, vt nos erudiat. Illos con-
terit, vt nos acquirat. eorumq; cruciatus, nostros vult esse profectus. Merito ergo eos ^{Merito}
colimus, qui periculis suis pugnant, & nostris vtilitatibus militant. qui per lucis vitæq; ^{colimus}
contemptum edocent nos, quantum Deo nostro debeamus affectum. Nouerimus ita- ^{Sanctos.}
que, quia non sine magno discrimine de religionis veritate dubitamus, quam tantorū
sanguine confirmatam videmus. Magni periculi res est, si post Prophetarum oracula, ^{Obserua}
post Apostolorum testimonia, post martyrum vulnera, veterem fidem quasi nouellā ^{hæc.}
discutere præsumas, & post tam manifestos duces in errore permaneas, & post mori-
entium sudores ociosa disputatione contendas. Congratulamur ergo, dilectissimi fra-
tres, magnæ fidei vestre, per quam dum exules proflua charitate suscipitis, etiam inco-
las paradisi & cæli ciues habere meruistis.

Beatum itaq; Nazarium martyrem Christi sancta Mediolanensis ecclesia licet to-
tum corpore secum retineat, & mundo tamen totum in benedictione transmittit.
Hæc est enim sanctorum martyrum gloria, quorum etsi per vniuersum mundum se-
minetur in cineribus portio, manet tamen integra in virtutibus plenitudo. Venera-
mur ergo in tanto Christi milite fidem nostram, mater namq; martyrij, fides catholi-
ca est, in qua iste illustis athleta sanguine fuso mortē pro ipsa calcauit, mater, in quā,
martyrij fides est. Veneramur ergo in sanctorum martyrum gloria fidem nostram.
Quomodo fidem nostram? Ab istis enim dum mortis tolerantia indubitanter excipi-
tur, spes immortalitatis euidenter asseritur. Nunquam enim hanc vitam tam constan-
ter expenderent, nisi esse alteram incomparabiliter beatiorē perfecta definitione
sentirent. In sanctis itaq; præconibus veritatis resurrectionis authoritas est. Prompti
enim pereunt in melius reparandi, quibus per angustias tribulationum aperitur exitus
ad amplitudinem gaudiorum.

Vnde & beatus Nazarius, cuius hodiè gloriosam de mundi hoste victoriam vniuer- ^{Festus dies}
salis Ecclesia festa exultatione concelebrat, cum tempore gentilitatis non ignobili- ^{S. Nazarij.}
bus parentibus oriundus existeret, sacrilegi adhuc puer genitoris militiam simul &
doctrinam detestari ex improuiso cœpit, atque ab innocente matre, quæ iam Christia-
næ fidei titulis insignita, Christo sedulè insistebat, sacrosanctæ regenerationis fluena,
fidelis iam spiritu ac fide instituta præueniens, demonstrari sibi flagitabat. Nondum
siquidem baptismum consequutus, sed inter religionis principia consummatus, & nō-
dum manifestatis sibi legibus, Deo plenus, repente possessio atque habitaculum Dei
factus est, atque ita peruenturæ vsque ad cælos turris prius meruit eleuare fastigium,
quàm disponeret fundamentum. Nondum sacramentorum conscius, & in sacrificiū
iam prælectus.

Quid ad hæc nos infelices respondere poterimus? Qui post nitorem baptismi, post ^{In eos, qui}
collatum nobis sacra regeneratione candorem, post acquisitam indumenti nuptialis ^{post bap-}
angelicam dignitatem, in peccatorum cœnum relapsi, & in antiqua criminum volu- ^{tinum rela-}
tabra reuoluti, niueum vestimentum tetrīs iniquitatum ac libidinum contagijs sordi- ^{buntur in}
damus, & holosericam, in qua sigillum diuinæ imaginis acceperamus impressum, ma- ^{flagicia.}
culis mortiferæ corruptionis infecimus, & post singularem Dei nostri indulgentiam
innouata foedamus, integra rescindimus, expiata violamus, repetentes opera non iam
vndis purganda, sed flammis. Quid illud, quam quæ in signe diuinæ gratiæ munus, quod
accepto iam salutari lauacro, post innumerā virtutum signa, post peragratas circun-
quaque ob Christi prædicationem innumerās regiones, cum pro Dei summi confes-
sione diuersa per supplicia aduersus eum totus penè orbis baccharetur, & nunc atro-
cissimis arctaretur pœnis cruciandus, nunc in longinquis sinibus transfucheretur exu-
landus, ita robustissimo Christi athleta pectore tormenta omnia deuincebat, vt stre-
num de prostrato hoste reportaret trophæum, inter quæ cruenta Cæsaris iussa vasti
maris deiectus gurgitibus, ambulare ei diuina super aquas concessum est prouidentia,
& rerum obstupescente natura, per insuæti itineris nouas vias pendulum inferēs gres-
sum, tumentia maris dorsa calcauit?

Videres æquoreas sanctis substerni meritis vndas, supra quæ angelicis confortatum
alloquijs, in Christi Iesu laudibus exultare. Ecce prophanus hostis nunquā beato mar-
tyri tantum prodesse obsequio, quantum profuit odio. Sed tandem perfectio agonis ^{Celso pue-}
certamine cum Celso puerulo, quem ipse in holocaustum Deo polluto assumpserat ^{rulus mar-}
ex seculo, crudeli imperio damnatione absoluitur, gladio consecratur. Felix hic tali ^{tyr.}
exitu, quo omne delictum ita ab eo exijt, vt etiam redire non possit, quo sic debita
sua soluit, ne vltra creditorem timeret, quo in se hostium peccata fide clausit, fide
damna.

damnauit: per quem innocentiam deuotione quaſiuit, perſeuerantia inuenit, morte ſeruauit.

Quæ cum ita ſint, chariſſimi, licet hic tantus Chriſti teſtis precioſus cõſeſſione, precioſior ſanguine, crudeli vulnere precioſior, & tinctæ veſte candidior, licet hic Medio- lanenſium peculiariſ putetur priuilegio ſepulcri; ſed omnium eſt communione ſu- fragij. Neque enim iſtius vrbiſ charitas proflua, & fides auara, tantum huic martyri de- rogauerit, dum ſibi arrogat, vt ſolum erga mcenia ſua, patrocinij illius beneficia affu- tura eſſe crediderit. Non clauditur locis, quod diffunditur meritis. Inuocãſti vbique martyrem, vbique te exaudit ille, qui honoratur in martyre.

Inuocatio
martyrum
Dei honor
eſt.

Moderante itaq; eo, qui penſat vota tua, & diſpenſat munera ſua, intantum vicina præſentia efficaciſ præbebitur aduocatiſ in quantum fuerit fides deuota ſuſcepti. Ora- tio enim, qua caſtitaſ, iuſtitia, elemoſynarum operibus adiuuatur, excedit mundũ, penetrat paradifum, euolat vſque ad ipſum ſummã Maieſtatiſ, Angelo conferente, conſpectum. Sicut quodam loco vox teſtatur angelica: Et cum tu, inquit, orares, ego obtuli orationem tuam in conſpectu claritaſ Dei.

Tob. 12.

Beata anima, chariſſimi, cuius votum, cuius compunctioſis incenſum, cuius ſuppli- cationiſ holocauſtum, nulla inſidelitate ſumidũ, nullo carnaliſ illecebræ foetore pol- lutum, nulla ſauitia cruentum, nulla odij ſimulata maculatum, ſed fide igneum, con- ſcientia nitidum, ſinceritate cordiſ odoriferum, concordia & charitate perfectum, vſque ad Dei vultum per caeleſtium nunciõrum deſertur obſequia.

Martyres
mundi in-
terceſſores

Pſalm. 115.
Pſalm. 138.

Pſalm. 33.

Nota hæc
de venera-
tione San-
ctorum &
reliquiarũ.

Quæ cum ita ſint, honoremus beatos martyres, principes fidei, interceſſores mundi, præcones regni, coheredes Dei. Quod ſi dicas mihi: Quid honoras in carne iã reſoluta atque conſumpta, de qua nulla iã Deo cura eſt? Et vbi eſt illud, chariſſimi, quod ipſa ve- ritas loquitur per Prophetam? Precioſa inquit in conſpectu Domini mors ſanctorum eius. Et iterum: Mihi autem valde honorificati ſunt amici tui Deus? Honorare debe- mus ſeruos Dei, quanto magis amicos Dei? De quibus alio loco dicitur, Dominus, in- quit, cuſtodit omnia oſſa eorum, & vnum ex hiſ non conteretur. Honoro ergo in carne martyriſ exceptas pro Chriſti nomine cicatrices? Honoro viuentiſ memori- am perennitate virtutiſ. Honoro p̄r conſeſſionem Domini ſacratos cinerẽ. Ho- noro in cineribus ſemina aternitaſ. Honoro corpus, quod mihi Dominum meum oſtendit diligere, quod me propter Dominum mortem docuit non timere. Cur autẽ non honorent corpus illud fideles, quod reuerentur & demones? quod & afflixerunt in ſupplicio, ſed glorificant in ſepulcro? Honoro itaque corpus, quod Chriſtus hono- rauit in gladio, quod cum Chriſto regnabit in celo.

DE INVENTIONE CORPORVM NAZARII ET CELSI
quædam lectu digna hæbentur Tomo 2. in Vita S. Ambroſij
Epiſcopi Mediolanenſi.

VITA S. ODVLPHI PRESBYTERI ANTE AL-
QVOT SECVLA AB INCERTO QVIDEM AVTHORE,
ſed grauiſ edita. Stylum mutauit magna ex parte
Fr. Laurentius Surius.

22. Iunij.
Cap. 1.
Bodgiſ pa-
tri Odulphi

Diſcendi ce-
leſtitaſ.

TEMPORIBVS Ludouici piſſimi Imperatoriſ vir qui- dam venerabilis fuit, è Francorum nobili proſapia ortus. Dicebatur iſ Bodgiſ, & ex eo procreatus eſt Odulphus: qui ſimulatq; è ſacraſſima baptiſmatiſ vnda renatus eſt, caeleſti quoq; rore diuinituſ eſt irrigatus. Porrò vbi deſijt ad materna pendere vbera, literarum ſtudijs traditus, & ſanctiſ ac Deo deuotiſ hominibus, vt ab illiſ canonica reli- gione imbueretur, commendatus eſt. Præſtitit autem illi Deus tantum diſcendi ſtadium, tantamq; ingenij felici- tatem, vt illoſ etiam, qui ipſum ætate antecedeabant, ipſe longo poſt ſe interuallo relinqueret, ætatemq; ſuam, licet annis necdum maturam, diuinis diſciplinis, & dogmatibus egregie ornaret. Porrò cũ ætate